

Bası yarasına sekonder Fournier gangreni olgusu ve konservatif yaklaşım

A case of Fournier's gangrene secondary to decubitus ulcer and conservative treatment

Uğur TOSUN, Semra HACIKERİM KARŞIDAĞ, Özay ÖZKAYA, İsmail KURAN

Şişli Etfał Eğitim ve Araştırma Hastanesi 2. Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kliniği

ÖZET

Fournier gangreni skrotum, penis ve perianal bölgenin akut, sinerjistik nekrotizan fasilitidir. 41 yaşındaki Fournier gangreni olgumuzda patoloji bası yarasına sekonder gelişmiştir. Hastaya uygulanan destekleyici ve cerrahi tedavi tarif edilmiştir. Bu olguya nadir etyopatogenezi ve bu hastalarda konservatif tedavinin önemini gösterilmek bakımından bildirmekte fayda gördük.

Anahtar Kelimeler: Fournier, dekubitüs.

SUMMARY

Fournier gangrene is an acute, synergistic necrotizing fasciitis of scrotum, penis and perianal region. In this particular case who is 41-years old, pathogenesis is secondary to decubitus ulcer. The conservative and surgical therapy which was applied to the patient were described. We have decided to report this case for its rare ethiopathogenesis and to point out importance of conservative treatment in such patients.

Keywords: Fournier's, decubitus.

GİRİŞ

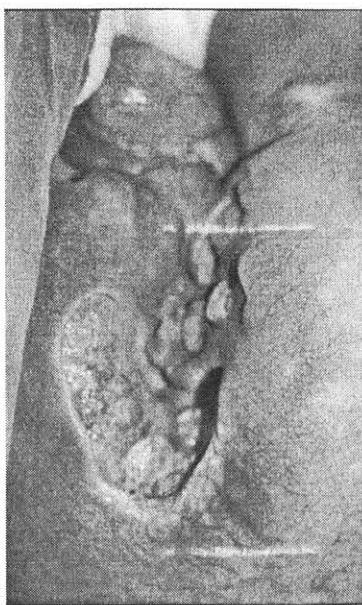
1883 yılında Fournier tarafından etyoloji tespit edilemediğinden idiopatik skrotal gangren olarak tariflenen Fournier gangreni penis, skrotum ve perinede oluşan nadir, akut fatal potansiyeli olan deri, derialtı yağ dokusu ve yüzeyel fasyanın gangrenöz, sinerjistik, bakteriyel bir enfeksiyonudur. Enfeksiyoz tablo fasya planı boyunca uyluk ve karina doğru yayılabilir. Diabetes mellitus en önemli ağırlaştırıcı faktördür ve hastaların %30-50 sine eşlik ettiği bildirilmiştir (1). Ayrıca immunsupresyon (HIV enfeksyonu dahil), alkolizm, debilité, lösemi(2), Wegener granulomatozu(3) hastalığa eğilimi arturan diğer sistemik nedenlerdir. Primer vakalar dış genital organlardan kaynaklanan, idiopatik olanlardır. Sekonder vakalar ise üriner sistem, kolorektal bölgedeki enfeksiyon ve travma gibi olayları takiben meydana gelirler. %18-25 mortalite oranları bildirilmiştir ve gerçek bir üroloji acilidir.

OLGU SUNUMU

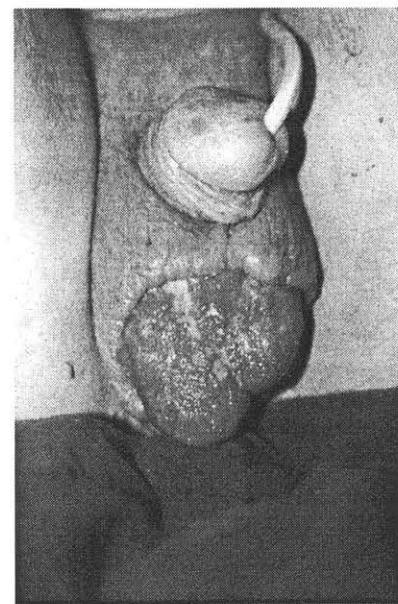
Geçirdiği AİTK sonrası 13 yıldır paraplekik olan 41 yaşındaki erkek hastanın 8 aydır mevcut olan bası yarası pansumanlarla takip edilmekteydi. Skrotumunda şişlik, ağrı ve kızarıklık şikayetleri gelişmesi üzerine hastanemiz acil polikliniğine başvuran hastaya 1. üroloji kliniği tarafından Fournier gangreni tanısı konup, acil debridman ve imipenem, ornidazol ile geniş spektrumlu antibiotik tedavisi uygulanmıştır. Operasyon sonrası skrotumda gelişen defekt için kliniğimden konsultasyon istenmiş ve postoperatif 10. günde hastanın kliniğimize interne edilmesine karar verilmiştir. Hastanın lokal bölge muayenesinde sakral bölgede 13X8 cm. boyutlarında, zemini granüle, akıntılı, grade 4, bası yarası olduğu, skrotumda heriki testisi ekspoze eden cilt defekti ve bu defektin kenarlarında retrakte skrotum derisi olduğu gözlendi. Yara ileri derecede enfekte ve akıntılıydı.(Şekil 1,2)

Yazışma Adresi:

Uğur TOSUN - Şişli Etfał Hastanesi -
2. Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi Kliniği
Tel:02122259484 Fax:02122259484
e-mail:mdugurtosun@mynet.com

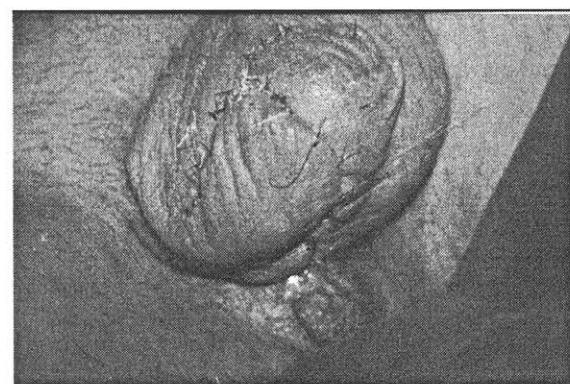
ŞEKİL 1- Preoperatif sakral bası yarası

ŞEKİL 2- Preoperatif skrotal defekt

Sistemik değerlendirmede hastada solunum sıkıntısı yaratan akciğer ödemi, asit, heriki pretibial bölgede gode bırakınan ödem tespit edildi. Hastanın laboratuar değerlerinde anemi (Hb: 8.2 mg/dl, Hct: 24.8), hiponatremi (124 meq/dl) , hipoalbuminemi (albumin:1.5 mg/dl , globulin:4.4 mg/dl) mevcuttu. Hastanın mevcut antibakteriyel tedavisi devam edilirken mevcut hiponatremisi kompanse edildi, %10 albumin ve prokalamin solusyonları ile protein değerleri düzeltilmeye çalışıldı, günlük oturma banyoları ve minimal debridmanlar ile yara bakımı yapıldı. Yapılan Genel Cerrahi konsultasyonunda rektum mukozasının intakt olduğu , fistül mevcut olmadığı tespit edildi. Kolostomi gerekli görülmeli. Yapılan tam idrar tahlilinde üriner sistem patolojisi düşünülmeli. Hastanın solunum sıkıntısı için yapılan Dahiliye konsultasyonunda pulmoner ödeme yönelik parenteral teofilin, oksijen ve oral ekspektoran tedavisi uygun görüldü. Uygulanan tedaviyle elektrolit dengesizliği düzeltildi, albumin: 3.5 mg/dl , globulin 4.8 mg/dl, hb: 12.9 mg/dl değerlerine yükseltildi.Hastanın solunum sıkıntısı giderildi, asit ve ödem tablosu geriledi. Yara infeksyonu giderildi. Hasta klinigimize interne edildikten 44 gün sonra operasyona alındı. Debridmanı takiben mevcut retrakte skrotum derisi

serbestleştirilip, orta hatta karşılıklı primer suture edilerek defekt kapatıldı. (Şekil 3)

ŞEKİL 3- Postoperatif 10. gün

Geldiği zamana oranla oldukça gerilediği için bası yarasına yönelik girişime gerek görülmedi. Postoperatif dönemde gelişen detaşmanlara yatağında suturasyonla müdehale edildi. Hasta klinigimize interne edildikten 78 gün sonra tüm yumuşak doku defektleri iyileşmiş olarak salah ile taburcu edildi.

TARTIŞMA

Sekonder Fournier gangreni olgularında bildirilen en sık sebepler anorektal fistül ve abseler, üriner ve kolorektal bölge cerrahisi ve infeksyonlardır. Olgumuzda mevcut bası yarası zemininde gelişen infeksyonun ciltaltı yağ dokusu ve fasya planı boyunca ilerleyerek dış genitaliyada gangrene yolacması sözkonusudur. Literatürde bası yarasına sekonder gelişen olgu bildirimine rastlanmamıştır. Geçtiğimiz yüzyılda tanımlanmış olan bu klinik antitenin tedavisi günümüzde klasikleşmiştir. Geniş spektrumlu antibiotik, aktif drenaj ve debridman, yoğun destekleyici tedavi, ilk aşamada hasta sağkalımı için büyük önem taşır. Mevcut enfeksiyonla mücadele ve sistemik olarak hastanın desteklenmesi septisemi ve multiorgan yetmezliği ile hastanın kaybedilmesinin önüne geçer. Hastanın genel durumu ve yara enfeksiyonu kontrol altına alındığında mevcut defektlerin rekonstrüksiyonu genelde retrakte derinin primer suturasyonu, serbest grefler veya lokal kas-deri flepleri ile yapılmaktadır (4) . Bizim hastamızda skrotumdaki Fournier gangrenine bağlı gelişen defekt retrakte dokunun serbestleştirilip, primer suture edilmesi ile tedavi edilmiştir.Sakral bölgedeki mevcut bası yarasına ait geniş defekt onarımı ise lokal yara bakımı ve sistemik destek tedavisi ile başarılı olmuştur. Son yıllarda yapılan çalışmalarda hiperbarik O₂

tedavisinin olumlu sonuçları gösterilmiştir (5). Olgumuzda sosyal nedenlerle hiperbarik O₂ tedavisi uygulanamamıştır. Hastamızın tedavisinde gerek sistemik destek, gerek yara bakımı, gerekse de cerrahi onarım bakımından bu deneyimler benimsenmiş ve göz önünde tutulmuştur. Hastanın konservatif tedavisi hasta sağkalımı ve tedavi başarısı açısından anahtar rolü oynamıştır. Kliniğimizde tedavi etmiş olduğumuz bu olguya nadir etyopatogenezi ve bu hastalarda konservatif tedavinin öneminin gösterilmesi bakımından bildirmekte fayda gördük.

KAYNAKLAR

1. Dahm P, Roland FH, Vaslef SN, et al:Outcome analysis in patients with primary necrotizing fasciitis of the male genitalia. Urology , 56, 31-36, 2000.
2. Faber HJ, Girbes AR, Daenen S:Fourniere's gangrene as first presentation of promyelocytic leukemia. Eur J Surg, 164, 251-255, 1998.
3. Sarmiento JM, Bannon MP, Bjornsson J, Matteson EL:Distinguishing fulminant perineal necrosis as a result of Wegener's granulomatosis from Fournier's gangrene.Am J Med, 108, 680-681, 2000.
4. Hacıkerim S, Tatlidede S, Sade Ç, Turgut G, Baş L:12 Fournier Gangrenli hastanın değerlendirilmesi. ŞEH Tıp Bülteni 2000, 15-19.
5. Hollabaugh RS Jr, Dmochowski RR, Hickerson WL, Cox CE:Fournier's gangrene:therapeutic impact of hyperbaric oxygen. Plast Reconstr Surg, 101, 94-100, 1998.